

Datum
2020-07-22

Adress
205 80 Malmö

Diarienummer
FSN-2020-1753

Yttrande

Till
Miljönämnden

Remiss Förslag till Miljöprogram för Malmö stad 2021-2030 MN-2018-964

Funktionsstödsnämnden lämnar följande yttrande:

Yttrande

Miljönämnden har tagit fram förslag till miljöprogram 2021-2030. Programmet består av en övergripande vision och en målstruktur med tre målområden där respektive område har en målbild kopplad till sig. Varje målområde består av fyra mål och varje mål följs upp genom ett antal indikatorer. Funktionsstödsnämnden anser att denna målkedja består av många komponenter och nivåer, vilket riskerar att skapa en otydlighet och svårigheter vid uppföljning. I det inledande avsnittet tydliggörs att miljöprogrammet är Malmös lokala agenda för arbetet med den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Funktionsstödsnämnden anser att det är positivt att programmet har denna roll och anser att det skapar en tydlighet i stadens arbete med att implementera agendan.

Funktionsstödsnämnden anser att målen och de beskrivande texterna i vissa fall hade gynnats av att vara mer förklarande. För individer utan ämneskunskap kan viss terminologi vara svår att ta till sig vilket medför att målen riskerar att bli svåra att förstå, ett sådant exempel är målet Malmö stads organisation har nettonollutsläpp. Vissa av begreppen förklaras i den avslutande ordlistan, men nämnden menar att även denna hade behövts formuleras enklare exempelvis avseende förklaringarna till begreppen *negativa utsläpp* och *nettonollutsläpp*. Nämnden anser även att mer förklarande formuleringar med fördel läggs i de beskrivande texterna och inte endast i ordlistan, detta för att skapa en följsamhet för läsaren och tillgänglighet för programmet som helhet.

I den inledande texten beskrivs programmets koppling till andra styrande dokument vilket nämnden anser är positivt. I samma avsnitt framgår att hela Malmö stads organisation har ett ansvar för att målen i programmet uppnås och att varje nämnd utifrån sitt ansvar ska integrera innehållet i sin verksamhetsplanering. Samtidigt framgår det i avsnittet *från ord till handling* att Malmö stads organisation inte av egen kraft kan nå målen i programmet.

Vidare framgår att en kraftsamling krävs av samtliga förvaltningar för att tillsammans med civilsamhälle, akademien och näringsliv hitta lösningar. Funktionsstödsnämnden menar att avsnitten avseende genomförande av målen och programmet hade kunnat vara tydligare. I detta sammanhang anser nämnden även att det hade underlättat om det tydligare framgick vilka förutsättningar Malmö stad har att påverka respektive mål. I avsnittet *från ord till handling* framgår även att ”Ett utbyte av kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser är viktiga komponenter för att målen ska nås. Det kommer även krävas förändringar i svenska och europeiska regelverk och policyer”. Nämnden ställer sig frågande till rimligheten i att förändringar i nationella och internationella regelverk lyfts som en förutsättning för att målen i Malmö stads miljöprogram ska kunna uppnås. I detta sammanhang anser nämnden det än mer aktuellt att det förs en diskussion i programmet om vilken möjlighet Malmö stad som organisation har att påverka respektive mål.

Målformuleringar och indikatorer

I målområdet *Ett Malmö med minsta möjliga klimatpåverkan* finns mål rörande utsläpp av växthusgaser. Funktionsstödsnämnden saknar en koppling till det antagna kommunfullmäktigemålet ”Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser”. Med liknande målformuleringar i olika styrande dokument och processer riskerar det bli otydligt för nämnderna och medföra dubbelarbete/dubbelrapportering. Ett av målen handlar om att utsläppen av växthusgaser ska minska med 70%. Utfallet i denna indikator baseras på en jämförelse med 1990-års utsläpp. Nämnden anser att utgångsvärdet istället bör vara utsläppen år 2020, dels för att signalera vad den faktiska minskningen är under miljöprogrammets giltighetstid dels för att bättre harmoniera med övriga indikatorer där basvärdena till en majoritet utgår från utfall år 2020.

I målet *Utbudet av och tillgängligheten till gröna och blå miljöer har ökat i Malmö* (målområde *Ett Malmö med god livsmiljö*) lyfts i den beskrivande texten att Malmöborna ska ha en ökad tillgång och närhet till attraktiva miljöer. En av indikatorerna fokuserar på tillgänglighet till parker och rekreativa platser, vilket nämnden anser är positivt. Eftersom begreppen tillgänglighet och tillgång används i målet respektive den beskrivande texten anser nämnden att det hade varit intressant om det framgick vilka faktorer som följs i indikatorn. Nämnden vill framhålla att tillgång inte alltid innebär tillgänglighet och för att skapa förutsättningar för att så många som möjligt ska kunna nyttja de gröna och blå miljöerna är det viktigt att de planeras, utformas och byggs på ett sätt som främjar tillgänglighet och eliminerar hinder.

Ett annat exempel på en indikatorformulering som hade gynnats av att tydliggöras är indikatorn *Genomförda åtgärder för att hantera värmebölja* som är kopplad till målet *Malmöns resiliens vid ett förändrat klimat har ökat*.

Eftersom åtgärder för att hantera värmeböljor kan innebära allt från långsiktiga lösningar för att tillföra träd och grönska till mer direkta insatser i lokaler och verksamheter anser nämnden att det tydligare behöver framgå vad det är som ska följas.

Under *Malmö har ett hållbart mobilitetsystem* (målområde *Ett Malmö med god livsmiljö*) står att mar-ken ska lämna företräde för hållbara transportsätt och att det i Malmö ska vara självklart att gå, cykla och åka kollektivt. Dessa transportsätt är inte självklara för alla Malmöbor. Malmöbor med funktionsnedsättning kan ha behov av bil och/eller hjälpmedel och således parkering med korta tillgängliga transportvägar från färdtjänst, anpassat fordon och fordon med parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Under *Fler skyddade havsområden och hållbar förvaltning av vatten och hav* (målområde *Ett Malmö med rik och frisk natur*) rekommenderar funktionsstödsnämnden att programmet förtydligar med lydelsen att bräddning ska minska. Det är relevant för Malmö stad som boplats och verksamhetsutövare att motverka utsläpp av läkemedelsrester och hormonstörande ämnen samt i förlängningen även antibiotikaresistens. I samma målområde lyfts växter och djurs livsmiljöer samt jordbruket. Eftersom funktionsstödsnämnden är en av de verksamheter som är i behov av stimulianpassade miljöer för nybyggnation vill nämnden lyfta fram vikten av att detta till trots prioritera och bevara befintligt jordbruk, växter och djurs livsmiljöer.

I avsnittet *uppföljning* framgår att miljömålen följs upp genom indikatorerna. Flera av indikatorerna har inte uttalade målvärden utan merparten av målvärdena är formulerade som *öka* eller *minska*. Nämnden anser att det tydligare hade kunnat framgå vad som är en rimlig eller önskvärd förflyttning. Eftersom målstrukturen även består av målområden och målbilder anser nämnden att det i detta sammanhang även hade kunnat förtydligas hur uppföljning av dessa nivåer sker.

Ordförande

.....
Roko Kursar
.....

Nämndsekreterare

.....
Jesper Salö
.....

Josefin Anselmsson (M), Albin Schyllert (M), Gharib Aly (M), och Lars-Eric Nelderup (C) lämnar ett särskilt yttrande i ärendet. *(Se Bilaga 3 till protokollet)*

Erik Hammarström (MP) lämnar ett särskilt yttrande i ärendet. *(Se Bilaga 4 till protokollet)*